

ЮРИДИЧНА СЛУЖБА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Тимченко Роман Олегович

курсант

Військово-юридичного інституту

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

м. Харків, Україна

Рибицька Олена Миколаївна

викладач кафедри права Національної безпеки та правової роботи

Військово-юридичного інституту

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

м. Харків, Україна

Національна гвардія України (далі – НГУ) є військовим формуванням із правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України. Ефективне функціонування НГУ неможливе без належного правового забезпечення її діяльності. Юридична служба НГУ, як і інших правоохоронних та військових формувань відіграє важливу роль у забезпеченні законності та правопорядку у військовій частині та підрозділах.

У роботі буде проаналізовано правовий статус, завдання та функції юридичної служби НГУ, а також розглянуто особливості організації в практичній діяльності.

Правовий статус юридичної служби НГУ визначається низкою нормативно-правових актів, серед яких Закон України «Про Національну гвардію України», Положення про юридичну службу Національної гвардії України, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України та інші відомчі акти [2, с. 12]. Відповідно до цих документів, юридична служба НГУ є структурним підрозділом, який здійснює правове забезпечення діяльності НГУ [1, с. 347]. До основних завдань юридичної служби належать:

- правова експертиза проектів наказів, інструкцій та інших нормативно-правових актів, що стосуються діяльності НГУ;
- надання правових консультацій та роз'яснень військовослужбовцям і працівникам НГУ;
- представництво інтересів НГУ в судах та інших державних органах;
- здійснення правового моніторингу та аналізу законодавства, що регулює діяльність НГУ;
- участь у розробці та вдосконаленні нормативно-правової бази НГУ.

Юридична служба НГУ підпорядковується безпосередньо командуванню НГУ та діє в межах повноважень, визначених чинним законодавством.

Юридична служба НГУ має чітку організаційну структуру, яка включає центральний апарат у складі Головного управління НГУ та територіальні структурні підрозділи в регіональних управліннях, з'єднаннях і військових частинах. Центральний апарат юридичної служби відповідає за загальне методичне керівництво та координацію діяльності територіальних підрозділів. Він також здійснює правову експертизу найбільш важливих документів та представляє інтереси НГУ у вищих судових інстанціях. Територіальні підрозділи юридичної служби безпосередньо здійснюють правове забезпечення діяльності конкретних військових частин, з'єднань і управлінь НГУ. Вони надають правову допомогу командуванню, військовослужбовцям і працівникам, готують проекти нормативно-правових актів, представляють інтереси НГУ в місцевих судах тощо. Варто зазначити, що юридична служба НГУ тісно взаємодіє з іншими структурними підрозділами, зокрема з кадровими органами, фінансово-економічною службою, службою морально-психологічного забезпечення тощо. Така взаємодія дозволяє комплексно вирішувати правові питання, що виникають у діяльності НГУ.

Юридична служба НГУ здійснює правове забезпечення різноманітних напрямів діяльності військового формування. Зокрема, бере участь у вирішенні питань кадрового забезпечення, проведенні службових розслідувань, організації матеріально-технічного забезпечення, соціального захисту військовослужбовців тощо.

Важливим напрямом роботи юридичної служби є правове супроводження процесів реформування та розвитку НГУ. Юристи здійснюють експертизу проектів нормативно-правових актів, що стосуються структурних та організаційних змін, удосконалення системи управління, розширення повноважень, ресурсного забезпечення тощо. Крім того, юридична служба бере участь у представництві інтересів НГУ в судах та інших державних органах. Вона готує позовні заяви, відзивы, апеляційні та касаційні скарги, здійснює супровід судових засідань, забезпечує реалізацію судових рішень.

Варто відзначити, що юридична служба НГУ проводить правовий моніторинг законодавства, аналізує його ефективність, готує пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правової бази. Це дозволяє вчасно реагувати на зміни в законодавстві та попереджати можливі порушення [5, с. 544].

Юридична служба відіграє ключову роль у забезпеченні законності та правопорядку в підрозділах Національної гвардії України. Вона здійснює правове регулювання діяльності НГУ, надає правову допомогу військовослужбовцям і працівникам, представляє інтереси НГУ в судах та інших державних органах [4, с. 572]. Правовий статус, організація та

практична діяльність юридичної служби НГУ регламентуються низкою нормативно-правових актів [3, с. 25]. Ця служба має чітку ієрархічну структуру та тісно взаємодіє з іншими підрозділами НГУ для комплексного вирішення правових питань.

Підсумовуючи все вищезазначене, слід дійти висновку, що ефективне функціонування юридичної служби Національної гвардії України є важливою умовою забезпечення законності, правопорядку та захисту прав і свобод військовослужбовців та громадян у діяльності Національної гвардії України.

Література:

1. Закон України "Про Національну гвардію України" від 13.03.2014 р. № 876-VII.
2. Положення про юридичну службу Національної гвардії України, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України від 05.06.2015 р. № 650.
3. Наказ Міністерства внутрішніх справ України "Про затвердження Статуту Національної гвардії України" від 25.12.2014 р. № 1375.
4. Іванов В.М., Олійник А.Ю., Фріс П.Л. Теорія держави і права. Київ: 2018. 572 с.
5. Битяк Ю.П., Гаращук В.М., Дегтяр О.В. Адміністративне право України. Харків: Право, 2019. 544 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-463-7-51>

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЮ ПРИКОРДОННОЮ СЛУЖБОЮ УКРАЇНИ

Царук Данило Валентинович

курсант II року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

*Науковий керівник: **Рибницька Олена Миколаївна***

викладач кафедри права Національної безпеки та правової роботи

Військово-юридичного інституту

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

м. Харків, Україна

Державна прикордонна служба України (ДПСУ) є ключовим правоохоронним органом, що відповідає за охорону державного кордону, забезпечення територіальної цілісності країни та захист її суверенних прав у винятковій економічній зоні. У сучасних умовах